

Anlæg, og jeg skal vise, at jeg skal være fuldt ud ligesaa rundhaandet overfor Sjælland som overfor Fyn og Sylland. I saa Henseende skal det ærede Medlem ikke komme til at savne mig. Jeg tror i det Hele, at disse Anlæg ere af de Ting, som et lille Land skal hjælpe sig frem og opad ved, saa at det kommer til at staa fuldt ud i Høide med de øvrige Lande, snarere forud end bagefter dem. Det, tror jeg, har en Betydning for vor materielle Udvikling, der er meget stor. Naar jeg altsaa stemmer for Overgangen til 2den Behandling, vil jeg ikke dermed sige, at jeg vil give 400,000 Kr. mindre, ligesaa lidt som jeg ifjor sagde, at jeg, hvis jeg skulde stemme for Regjeringens Forslag, ikke vilde give mere, thi det kan gjerne være, at jeg vilde give mere; det maa nøiere undersøges og prøves.

Kjør: Ja, jeg er saa heldig for Storfiedelen at kunne slutte mig til min ærede Nabo tilvenstre (Th. Nielsen). Jeg er ganske anderledes glad over ham som Veile Amts Repræsentant end over det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Men der var en Bemærkning fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), som jeg tror at have givet ham en vis Anledning til, men som jeg dog maa udtale mig imod. Jeg tror ikke, at han sigtede til mig, men til det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther); thi dette ærede Medlem udtalte, at han vilde, at man skulde betale Aktierne fuldt ud; men jeg bemærkede forresten til min ærede Nabo (Th. Nielsen), at jeg var med dertil; han bebrejdede mig det, da jeg dog ellers ikke har Lyft til at komme af med Statens Penge. Nei, i al Almindelighed giver jeg det ærede Medlem Ret, men da jeg har set, at der fremstaaar Lyfter fra anden Side, der gaa ud paa at blive af med Pengene paa en Maade, der er langt mindre heldbringende for Befolkningen, saa bliver det et Spørgsmaal, og det har jeg overveiet, om det dog ikke er bedre at anvende Pengene paa en saadan Maade, som her er Tale om; men forresten maa jeg bemærke, at jeg i det Hele ikke kan lide, at Staten fører Prangerpolitik, og det vilde det til en vis Grad være, naar man ikke vilde betale det fulde Beløb af Aktiernes Paalydende. Jeg ser ikke, hvorfor man ikke vil gjøre det, naar man vil gjøre den Handel; ellers kan man lade de Private beholde deres Baner. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds rullede jo et fjønt Billede op for os, idet han stillede i Udagt, at Selskaberne kunde komme til at tjene Guld i møddingevis, som man siger paa Tybst, i Dyrger. Jeg veed ikke, hvorfra han har hentet den Profeti; men er det saa, da er det jo en Grund mere for Staten til at betale Aktionærerne deres Penge fuldt ud. Disse Penge i Statskassen ere tilbels deres, de have været med til at bygge de Penge op, som man nu er saa

forlegen for at blive af med. Altsaa, naar det Forslag opstilles, at man skal betale fuldt ud, saa skulde jeg være tilbøielig til at gaa ind derpaa. — Jeg begjærede forøvrigt Ordet forleden Dag, da det ærede Medlem for Freberiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) talte, thi en Tid iforveien var der saldet nogle Replikker mellem det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds og mig i Anledning af, at det ærede Medlem for Veile Amt vilde give det Udsende af, at det ikke vilde have nogen Indflydelse paa Statskassens Tilstand, om vi vedtoge Kjøbet af disse Baner eller ei; vi kunde være forvissede om, at vi vilde dog kunne faae Hærvæksionen og meget Andet. Ja, jeg indrømmer det ærede Medlem, at jeg, ser godt, at det finansielle Krav til Statskassen, baade hvad den østjydske og de sjællandske Baner angaar, er ikke tilfredsættende til at tømme det Overflud, der for Tiden er i Statskassen, og som man har stærk Trang til at blive af med. Der foreligger jo en Masse Pønningslove, som man har bygget paa de samme Dyrger i Statskassen. Jeg vil antage, at de ærede Miniistre maaffe ellers vilde have betænkt sig lidt paa at fremlægge saa omfattende Forslag til Lønningsforhøielse. Skulde vi have haft en Formue- og Indkomstskat for at kunne udrede saadanne Lønninger, saa betvivler jeg, at disse Forslag vare bleyne fremsatte. Men man stoler paa disse Dyrger i Statskassen, og det er Grunden til, at man vil kjøbe den Bane, hvorom der nu forhandles, og anlægge de Baner, vi senere komme til idag, og flere Baner endnu. Jeg fortryder forresten, da man nu er kommen i denne Jernbanefart, at jeg ikke har søgt Bistand hos Kolleger, som jeg kunde tro vilde støtte mig til at fremkomme med Forslag om en Bane, som var mere berettiget end den, vi for Diebliffet tale om, nemlig Silkeborg—Lange Banen. Nu er det vist ikke rigtigt at tage det private Initiativ til denne Sag; men jeg haaber, at Regjeringen, naar den nu er kommen ind paa denne Jernbanefart, ogsaa vil føre over og hjælpe os til at faae den istand. Men, som sagt, det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds vilde afkræfte min Opfattelse af Statskassens Stilling til disse Spørgsmaal derhen, at denne Sag havde Intet at betyde overfor de Ting, som jeg frygtede. At det imidlertid har Noget at betyde, fik jeg et grundigt Bevis for; da det ærede Medlem for Freberiksborg Amts 3die Valgkreds havde Ordet. Man kunde sige, at man kunde have Medynk med det ærede Medlem; han var næsten fortvivlet, han havde ikke det Syn paa Sagen som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds, men han var tværtimod bange for, at man alt for hurtig skulde tømme Statskassen, thi saa vilde man, som han fortalte os i høie Toner, ikke komme til at forsvare Fædrelandet paa en saadan Maade, som skulde til efter hans Opfattelse — jeg veed ikke, hvor langt det skulde være, men det var vist ikke